

Upravljanje z mestnimi gozdovi postaja vse aktualnejši izziv slovenskih mest

Mestni gozdovi imajo velik okoljski in socialni pomen za prebivalce mest. Hkrati so lahko pomembni tudi z ekonomskega vidika, saj lastnikom gozdov zagotavljajo prihodek od gospodarjenja z gozdovi. V času podnebni in drugih globalnih sprememb se je izrazito povečal pomen mestnih gozdov. V njih je opaziti izjemno povečanje obiska, raznolikost obiskovalcev je ogromna, kakovost življenja v mestih je tesno povezana z bližino in obsegom zelenih površin. V svetu vse več mest v svoje strateške dokumente vključuje tudi gozdove in zelene površine; gozdovi v mestih dobivajo poseben status, ki jim daje večji javni pomen, zaščito pred krčitvami in določa posebne režime upravljanja teh gozdov.

Tudi v Sloveniji se izjemno večja pomen mestnih gozdov, na kar kaže tudi srečanje strokovnjakov, ki so se v znatnem številu v ponedeljek, 13. 6. 2022, udeležili ogleda mestnih gozdov Ljubljane. Udeleženci so bili predstavniki mestnih občin Ljubljana, Kranj, Maribor, Novo mesto, predstavnik Krajinskega parka Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib ter predstavniki Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS), območnih enot Kranj, Ljubljana, Maribor, Celje, Novo mesto, Postojna in Brežice. Srečanje, ki je potekalo na Golovcu, je bilo namenjeno predstavitvi dosedanjega urejanja mestnih gozdov Ljubljane in izmenjavi izkušenj pri upravljanju ter pravni ureditvi mestnih gozdov v Sloveniji. Po uvodnem pozdravu mag. Matjaža Gučka, vodje službe za gozdarsko načrtovanje na ZGS, je udeležencem kratek oris razvoja upravljanja in pravne ureditve mestnih gozdov Ljubljane predstavil vodja območne enote Ljubljana ZGS mag. Viktor Miklavčič. Jurij Kobe iz Mestne občine Ljubljana je nato predstavil ključne rezultate evropskega projekta URBforDAN; med njimi je izpostavil Strategijo razvoja mestnih gozdov Ljubljane, sprejeto na Mestnem svetu, in postavitev urbane opreme, ki so jo udeleženci srečanja lahko opazovali med terenskim ogledom. Mestni gozd Golovec je v novi podobi opremljen s številnimi usmerjevalnimi in vsebinskimi totemi,

informativnimi tablami ter drugimi vsebinami (planetarij, hiška z drevesnimi vrstami itn.).

V nadaljevanju srečanja je dolgoletne izkušnje z upravljanjem mestnih gozdov Celja predstavil mag. Robert Hostnik, vodja krajevne enote Celje ZGS, in eden ključnih slovenskih strokovnjakov na področju mestnih gozdov. Dr. Mateja Cojzer, vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov na območni enoti Maribor ZGS, Darko Pristovnik, vodja službe za gozdno tehniko in ekonomiko na ZGS, ter Cvetka Slana iz skupne službe za varstvo okolja na Mestni občini Maribor so predstavili postopek in izzive pri nedavno sprejetem Odloku o gozdovih s posebnim namenom Maribor. Sledila je razprava o glavnih izzivih upravljanja mestnih gozdov, med drugim o aktiviranju lastnikov gozdov in njihovem vključevanju v upravljanje mestnih gozdov, odkupu gozdov s strani občin in izvajanju odlokov o gozdovih s posebnim namenom. Posebej je bil poudarjen velik pomen tesnega sodelovanja predstavnikov občin in ZGS ter komunikacije z lastniki gozdov in deležniki. Na koncu je pri urejenem poligonu za spust z gorskimi kolesi izkušnje z urejanjem poligona predstavil Tadej Tekavčič, član športnega društva Golovec trails.

Vsi mestni gozdovi v Sloveniji še nimajo urejenega posebnega statusa, tudi izzivov pri upravljanju je veliko. Srečanje je pomenilo pomembno povezovanje med različnimi strokovnjaki s tega področja in je udeležencem iz različnih mest nudilo novo znanje, ki ga bodo lahko vnovčili pri pravni ureditvi in upravljanju mestnih gozdov. Hkrati upamo, da se bo v Sloveniji povečeval konzorcij mestnih gozdov in z izmenjavo izkušenj ter znanj prispeval k reševanju izzivov pri upravljanju mestnih gozdov.

Tina SIMONČIČ, Matjaž GUČEK,
Jurij KOBE